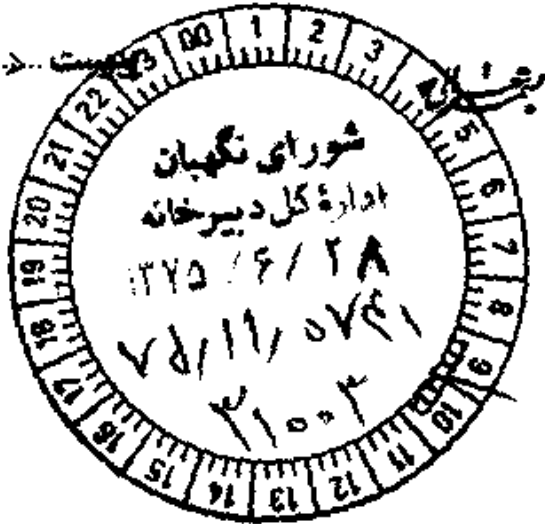

شماره ۱۷۸ - ۱۳۷۸

تاریخ ۷/۱۰/۷۵

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۵۴۷۲/۶۲۱۷۵ مورخ ۱۳۷۵/۴/۲۴ دولت
در خصوص الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون
جلوگیری از آلودگی دریایی ناشی از دفع مواد زائد
و دیگر مواد که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ
۱۳۷۵/۶/۲۵ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده
است در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت
بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال
می شود. ع

علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی

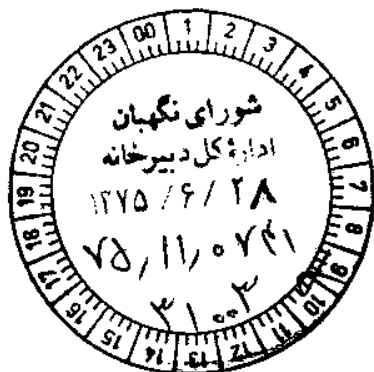
(Handwritten signature and flourish)

شماره ۸۷۱۸

تاریخ ۲۸/۵/۷۵

پیوست دگر

۲

بسم الله تعالی

لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون جلوگیری از آلودگی دریایی ناشی از دفع مواد زاید و دیگر مواد

ماده واحده - به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود به کنوانسیون جلوگیری از آلودگی دریایی ناشی از دفع مواد زاید و دیگر مواد، مصوب سال یکهزار و سیصد و پنجاه و یک هجری شمسی برابر با سال یکهزار و نهصد و هفتاد و دو میلادی، مشتمل بر یک مقدمه، (۲۲) ماده و (۳) پیوست ملحق شود و اسناد مربوط را تسلیم نماید.

بسم الله الرحمن الرحيم

کنوانسیون جلوگیری از آلودگی دریایی از طریق دفع مواد زاید و دیگر مواد

اعضای متعاقد این کنوانسیون

باتصدیق این که محیط زیست دریایی و موجودات زنده آن برای بشر دارای اهمیت حیاتی می‌باشند، و همه مردم در تضمین اینکه بگونه‌ای از آنها نگهداری می‌شود که به کیفیت و منابع دریایی آسیبی وارد نمی‌گردد دارای منافع هستند، باتصدیق این که قابلیت دریا برای جذب مواد زاید و بی‌ضرر نمودن آنها و توانایی آن بمنظور احیا مجدد منابع طبیعی دریاها محدود می‌باشد،

باتصدیق این که دولت‌ها براساس منشور ملل متحد و اصول حقوق بین‌الملل دارای حق حاکمیت جهت بهره‌برداری از منابع

بسم تعالی

- ۲ -

دریایی خویش برطبق خط مشی‌های زیست محیطی خود می‌باشند و وظیفه دارند اطمینان حاصل کنند که این فعالیتها در قلمرو یا کنترل آنها، آسیبی به محیط زیست سایر کشورها یا مناطق فراتر از حدود حاکمیت ملی آنها وارد نمی‌نماید،

با یادآوری قطعنامه (۲۵)۲۷۴۹ مجمع عمومی ملل متحد در مورد اصول ناظر بر بستر دریاها و کف اقیانوس‌ها و زیر بستر متعلق به آنها که فراتر از حدود قلمرو حاکمیت ملی می‌باشند،

با خاطرنشان ساختن این که آلودگی دریایی از بسیاری از منابع مانند دفع و تخلیه از طریق هوا، رودخانه‌ها، خورها (مصب‌ها)، ریزش‌گاههای درون رودخانه‌ها و خطوط لوله نشات می‌گیرد و از اینرو حایز اهمیت است که دولت‌ها بهترین شیوه‌های عملی را جهت جلوگیری از چنین آلودگی‌هایی بکار بسته، و محصولات و فرآیندهایی را توسعه دهند که میزان مواد زاید مضر در دریاها را کاهش می‌دهند،

با اعتقاد به این که اقدام بین‌المللی جهت کنترل آلودگی دریا بواسطه دفع مواد زاید می‌تواند و باید بدون تاخیر صورت پذیرد اما این عمل نباید خدش‌های بر بحث اقداماتی جهت کنترل دیگر منابع آلوده‌کننده دریا، در آینده نزدیک وارد نماید، و

با آرزوی توسعه حفاظت از محیط زیست دریایی از طریق تشویق کشورهای دارای منافع مشترک در مناطق جغرافیایی خاص، بمنظور انعقاد توافقنامه‌های مناسب مکمل این کنوانسیون،
به قرار ذیل موافقت نمودند:

بسم الله تعالی

- ۳ -

ماده ۱- اعضای متعهد باید بصورت فردی و جمعی کنترل موثر همه منابع آلودگی محیط زیست دریایی را ترغیب نمایند و به ویژه خود متعهد شوند تا به منظور جلوگیری از آلودگی دریاها، از طریق دفع مواد زاید و سایر موادی که برای سلامت بشر ایجاد خطر می‌کنند و منابع زیستی و حیات موجودات دریایی را مخاطره‌آمیز می‌نمایند، و به امکانات رفاهی دریا آسیب می‌رسانند و یا بادیگر استفاده‌های قانونی از دریا تداخل پیدا می‌کنند، همه روشهای عملی را بکار بندند.

ماده ۲- اعضای متعهد همانگونه که در مواد بعدی خواهد آمد، باید براساس تواناییهای علمی، فنی و اقتصادی بطور فردی اقدامات موثری را بعمل آورند و بصورت جمعی بمنظور جلوگیری از آلودگی دریایی در اثر دفع مواد زاید، خط مشی‌های خود را در این خصوص هماهنگ نمایند.

ماده ۳- از نظر این کنوانسیون:

۱- (الف) "دفع" یعنی:

(۱) ریختن عمدی هرگونه زواید یا سایر مواد به دریا از کشتیها، هواپیماها، سکوها یا دیگر سازه‌های ساخت دست بشر در دریا،

(۲) دفع عمدی مواد کشتیها، هواپیماها، سکوها یا دیگر سازه‌های ساخت دست بشر در دریا، به دریا.

(ب) "دفع" شامل موارد ذیل نمی‌شود:

(۱) ریختن مواد زاید یا سایر مواد در دریا بطور اتفاقی یا

بسم الله تعالی

- ۴ -

در پی عملیات عادی کشتیها، هواپیماها، سکوها یا دیگر سازه‌های ساخت دست بشر در دریا و تجهیزات آنها بغیر از مواد زاید یا دیگر موادی که بوسیله یا به کشتیها، هواپیماها یا دیگر سازه‌های ساخته دست بشر در دریا که به قصد دفع مواد مزبور فعالیت می‌کنند، حمل می‌شود یا از به عمل آوری چنین مواد زایدی یا سایر مواد در کشتیها، هواپیماها، سکوها یا سازه‌های مزبور ناشی می‌شود.

(۲) به‌جا نهادن مواد با هدفی غیر از دفع صرف چنین مواد زایدی مشروط بر اینکه ریختن چنین مواد زایدی با اهداف این کنوانسیون مغایرت نداشته باشد.

(ج) مفاد این کنوانسیون، دفع مواد زاید یا دیگر موادی را که بطور مستقیم ناشی از اکتشاف، بهره‌برداری و شرکت در انجام عملیات ساحلی منابع کانی بستر دریا بوده یا مربوط آنها می‌باشد، دربر نمی‌گیرد.

۲- "هواپیماها و کشتیها" به معنی حمل‌کننده‌های دریایی یا هوایی از هر نوعی که باشند تلقی می‌شوند این اصطلاح، هاورکرافت و دوبه‌ها را اعم از خودکشی یا کشتی شامل می‌شود.

۳- "دریا" به معنی کلیه آبهای دریایی بجز آبهای داخلی کشورها است.

۴- "مواد زاید و یادیگر مواد" به معنی ماده یا شیمی از هر نوع، شکل یا جنس است.

۵- "اجازه خاص" اجازه‌ای است که بطور مشخص بنا بر تقاضای قبلی و طبق ضمیمه (۳ و ۲) اعطا می‌شود.

۶- "اجازه عام" به معنی اجازه قبلی و بر اساس ضمیمه ۳ است.

۷- "سازمان" به معنی سازمانی است که توسط اعضای متعاقد تعیین شده است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- ۵ -

ماده ۴- اعضای متعاقد طبق مفاد این کنوانسیون نباید از دفع مواد زاید یا دیگر مواد به هر شکل یا صورتی به استثنای موارد مشخصی که در ذیل می‌آید ممانعت بعمل آورند:

الف - دفع مواد زاید یا مواد دیگری که در ضمیمه (۱) آمده ممنوع می‌باشد.

ب - دفع مواد زاید یا مواد دیگری که در ضمیمه (۲) آمده، منوط به اجازه خاص قبلی می‌باشد.

ج - دفع کلیه مواد زاید یا مواد دیگر مستلزم اجازه عام قبلی می‌باشد.

۲- هر مجوزی تنها بعد از ملاحظه دقیق کلیه عوامل موضوع ضمیمه (۳) از جمله آگاهی قبلی از ویژگیهای منطقه دفع مواد زاید همانگونه که در بخش (ب) و (ج) ضمیمه مزبور درج گردیده صادر خواهد شد.

۳- هیچیک از مواد این کنوانسیون به گونه‌ای تفسیر نخواهد شد که یک عضو متعاقد را تا جایی که به آن عضو مربوط است از دفع مواد زاید یا سایر مواد ذکر نشده در ضمیمه (۱) منع نماید. عضو مزبور اینگونه اقدامات را به اطلاع سازمان خواهد رساند.

ماده ۵-

۱- در صورتی که حفظ ایمنی جان اشخاص یا کشتیها، هواپیماها، سکوها و یسادیگر سازه‌های ساخت دست بشر در دریاها درمورد بسیار ضروری ناشی از شرایط نامطلوب آب و هوایی یا درموردی که جان انسان را به مخاطره افکند و یا تهدیدی جدی برای کشتیها، هواپیماها، سکوها و دیگر سازه‌های ساخته دست بشر در دریا باشد، ضرورت داشته باشد، اگر دفع مواد زاید تنها راه جلوگیری (رفع)

بسم الله

- ۶ -

از تهدید باشد و اگر احتمال کمی وجود داشته باشد که در نتیجه دفع مواد زاید، خسارت کمتر از زمانی بشود که در غیر آن صورت اتفاق خواهد افتاد مفاد ماده (۴) اعمال نخواهد شد. دفع مزبور بمنظور به حداقل رساندن احتمال آسیب و ضرر به انسان یا حیات آبریزان انجام خواهد شد و بدون فوت وقت به سازمان گزارش خواهد شد.

۲- یک عضو متعاهد می‌تواند بصورت استثنای برای جز (الف) بند (۱) ماده (۴)، در مواقع اضطراری که خطرات غیرقابل قبولی در ارتباط با سلامتی انسان ایجاد می‌کند و با قبول اینکه راه حل معقول دیگری درباره آنها وجود ندارد، اجازه خاص صادر کند. عضو مزبور قبل از انجام چنین عملی باید با کشور یا کشورهای که ممکن است تحت تاثیر قرار گیرند، و نیز با سازمان که بسعادت مشاوره با دیگر اعضا و در صورت اقتضا سازمانهای بین‌المللی، براساس ماده (۱۴)، بدون فوت وقت مناسبترین روشها را برای اتخاذ به عضو متعاهد توصیه خواهد کرد، مشورت نماید. عضو متعاهد این پیشنهادها را تا عملی‌ترین حد متناسب با زمانی که عمل باید در محدوده آن صورت می‌گیرد و منطبق با تعهد کلی پرهیز از خسارت وارد آوردن به محیط زیست دریایی، انجام داده و سازمان را از عمل انجام شده مطلع خواهد کرد.

متعهد می‌شوند در چنین شرایطی به یکدیگر مساعدت نمایند.

۳- هر عضو متعاهدی می‌تواند در زمان یا بعد از تصویب یا الحاق به کنوانسیون، از حقوق خود در مورد بند (۲) صرف‌نظر نماید.

ماده ۶-

۱- هر عضو متعاهد باید مقام یا مقامهای صلاحیتداری را برای

بسم الله تعالی

- ۷ -

موارد زیر تعیین نماید:

الف - صدور اجازه‌های خاصی که از قبل و برای دفع مواد زاید فهرست شده در ضمیمه (۲) و در شرایط که در بند (۲) ماده (۵) منظور شده است، لازم می‌باشد.

ب - صدور اجازه عامی که از قبل و برای دفع کلیه مواد دیگر ضروری می‌باشد.

ج - ثبت نوع و مقدار همه موادی که اجازه دفع آنها داده شده و محل، زمان و روش دفع آنها.

د - نظارت فردی و یاهمکاری با سایر اعضای متعاقد و سازمانهای ذیصلاح بین‌المللی در خصوص وضعیت دریاها بمنظور تحقق اهداف این کنوانسیون.

۲- مقام یا مقامهای صلاحیتدار عضو متعاقد درموارد زیر اجازه خاص یا عام قبلی براساس بند (۱) درمورد ماده مورد نظر جهت دفع صادر خواهند کرد:

الف - بارگیری در قلمرو آن عضو انجام شده باشد.

ب - زمانی که بارگیری در قلمرو کشوری که عضو کنوانسیون نیست توسط کشتی یا هواپیمایی که در قلمرو آن عضو ثبت شده یا با پرچم آن تردد می‌کند، انجام شده باشد.

۳- در صدور مجوز دفع طبق جز (الف) و (ب) بند (۱) فوق، مقام یا مقامهای صلاحیتدار، ضمیمه (۳) را به همراه معیارها، اقدامات و الزامات دیگری که مقتضی تشخیص دهند رعایت خواهند نمود.

۴- هر عضو متعاهدی بطور مستقیم و یا از طریق دبیرخانه‌ای که به موجب موافقتنامه منطقه‌ای ایجاد شده، اطلاعات مندرج در جز (ج) و (د) بند (۱) بالا و معیارها و اقدامات و الزاماتی را که طبق بند (۳) فوق‌الذکر اتخاذ می‌کند به سازمان و در صورت اقتضا به اعضای

بیتعالی

- ۸ -

دیگر گزارش خواهد کرد. روش اجرا و ماهیت گزارش‌های مزبور با مشورت اعضای متعاقد مورد توافق قرار خواهد گرفت.

ماده ۷-

۱- هر عضو متعاقد اقدامات لازم را در خصوص اجسرای این کنوانسیون برای کلیه موارد زیر بکار خواهد گرفت:

الف - کشتیها و هواپیماهایی که در قلمرو آن عضو ثبت شده و یا با پرچم آن حرکت می‌کنند.

ب - کشتیها و هواپیماهایی که در قلمرو آن عضو یا دریاهای سرزمینی آن، موادی را بارگیری می‌کنند که قرار است دفع گردد.

ج - کشتیها، هواپیماها و سکوهاي ثابت یا شناور تحت حاکمیت آنها با این باور که در امر دفع مواد زائد دخیل می‌باشند.

۲- هر عضو در قلمرو خود باید اقدامات مناسب را به منظور جلوگیری و مجازات هر عملی که مغایر با مفاد این کنوانسیون باشد، اتخاذ نماید.

۳- اعضا موافقت نمودند در تصمیم و گسترش روشهای اجرای موثر این کنوانسیون بویژه در دریاهای آزاد، از جمله روشهای گزارش دادن در مورد کشتیها و هواپیماهایی که برخلاف کنوانسیون در حال دفع مواد زائد مشاهده شوند، همکاری نمایند.

۴- این کنوانسیون در مورد آندسته از کشتیها و هواپیماهایی که طبق حقوق بین‌الملل از مصونیت دولتی برخوردارند، اعمال نمی‌شود با این وجود هر عضوی با اتخاذ اقدامات مناسبی اطمینان حاصل خواهد کرد که چنین کشتیها و هواپیماهایی که به آن تعلق دارند یا توسط آن مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرند به‌گونه‌ای عمل خواهند کرد که با موضوع و هدف این کنوانسیون مطابقت و

بِسْمِ اللَّهِ

- ۹ -

سازگاری داشته باشند و مراتب رابه سازمان اطلاع خواهد داد.
۵- هیچ یک از مفاد این کنوانسیون بر حقوق هر عضو متعاهدی جهت اتخاذ اقدامات دیگری براساس اصول حقوق بین‌الملل درمورد جلوگیری از دفع مواد زاید در دریاها تاثیر نمی‌گذارد.

ماده ۸- بمنظور پیشبرد اهداف این کنوانسیون، اعضای متعاهد دارای منافع مشترک بمنظور حمایت از محیط زیست دریایی دریک منطقه جغرافیایی معین بادر نظر گرفتن ترکیب ویژگیهای منطقه‌ای، بمنظور انعقاد توافقنامه منطقه‌ای مطابق این کنوانسیون برای جلوگیری از آلودگی بویژه از طریق دفع مواد زاید تلاش خواهند کرد. اعضای متعاهد این کنوانسیون کوشش خواهند کرد مطابق با اهداف و مفاد توافقنامه‌های منطقه‌ای مزبور، که از طرف سازمان به آنان اعلام می‌شود عمل نمایند. اعضای متعاهد سعی خواهند نمود با طرفهای توافقنامه‌های منطقه‌ای بمنظور توسعه روشهای هماهنگی که قرار است توسط اعضای کنوانسیون‌های مختلف مربوط پیگیری شود، همکاری نمایند. توجه خاصی به همکاری در زمینه کنترل و تحقیق علمی بعمل خواهد آمد.

ماده ۹- اعضای متعاهد باتشریک مساعی با سازمان و نهادهای بین‌المللی دیگر، حمایت از آندسته از اعضای متعاهدی که تقاضای موارد زیر را دارند، ترجیحا در کشورهای مربوط به گونه‌ای که اهداف و مقاصد این کنوانسیون را به پیش برد، ترغیب خواهند کرد.

الف - آموزش فنی و علمی پرسنل.

ب - تامین تجهیزات و ابزارهای مورد نیاز در امر تحقیق و کنترل.

ج - دفع و تصفیه مواد زاید و اقدامات دیگر بمنظور جلوگیری

یا کاهش آلودگی بر اثر دفع.

بسم الله تعالی

- ۱۰ -

ماده ۱۰- اعضای متعاهد متعهد می‌شوند طبق اصول حقوق بین‌الملل در خصوص مسوولیت دولتها در زمینه خسارت وارد کردن به محیط زیست دیگر کشورها و یاب‌ه‌هر ناحیه زیست محیطی دیگر در نتیجه دفع مواد زاید و دیگر مواد از هر نوع که باشد، در زمینه گسترش روشهای تعیین مسوولیت وحل وفصل اختلاف‌های مربوط به دفع مواد زاید، اقدام نمایند.

ماده ۱۱- اعضای متعاهد در اولین نشست مشورتی خود شیوه‌های حل وفصل مناقشات مربوط به تفسیر و اجرای این کنوانسیون را مورد بررسی قرار می‌دهند.

ماده ۱۲- اعضای متعاهد خود را ملزم می‌نمایند تا از طریق سازمانهای تخصصی صلاحیتدار و نهادهای بین‌المللی دیگر اقدامهایی بمنظور حفاظت از محیط زیست دریایی در مقابل آلودگی ناشی از مواد زیر را ترغیب نمایند:

- الف - هیدروکربن‌ها، از جمله نفت و مواد زاید آنها،
- ب - سایر مواد مضر و خطرناکی که بوسیله کشتی‌ها باهدفی غیر از دفع حمل می‌شوند.
- ج - مواد زاید ایجاد شده در جریان عملیات کشتی‌ها، هواپیماها، سکوها و دیگر سازه‌های ساخته دست بشر در دریا،
- د - آلودگی‌های رادیواکتیویته از همه منابع، از جمله کشتی‌ها،
- هـ- عوامل جنگ شیمیایی و بیولوژیکی،
- و - مواد زاید و دیگر موادی که بطور مستقیم در نتیجه یا در ارتباط با اکتشاف، بهره‌برداری پردازش ساحلی مربوط به منابع معدنی بستر دریا بوجود می‌آید.

بسم الله تعالی

- ۱۱ -

اعضای متعاهد همچنین از طریق سازمان صلاحیتدار بین‌المللی، تدوین علایم مورد استفاده کشتی‌هایی را که در امر دفع مواد زائد شرکت دارند، ترغیب خواهند کرد.

ماده ۱۳- هیچ یک از مفاد این کنوانسیون به تدوین و توسعه حقوق دریاها بوسیله کنفرانس سازمان ملل متحد در خصوص حقوق دریاها که به موجب قطعنامه (۲۴) ج ۲۷۵۰ مجمع عمومی سازمان ملل متحد برگزار گردید و نیز دعاوی حال و آینده و دیدگاههای حقوقی هر کشوری در ارتباط با حقوق دریاها و ویژگی و دامنه حاکمیت ساحلی کشور صاحب پرچم لطمه‌ای نخواهد زد. اعضای متعاهد موافقت کردند تا در جلسه‌ای که توسط سازمان بعد از کنفرانس حقوق دریاها تشکیل می‌شود و در هر صورت بعد از سال ۱۳۵۵ هجری شمسی مطابق با ۱۹۷۶ میلادی نخواهد بود بمنظور تعریف ویژگی و دامنه حقوق و مسوولیت کشور ساحلی در به اجرا درآوردن کنوانسیون در منطقه‌ای مجاور ساحل خود مشورت نمایند.

ماده ۱۴-

۱- دولت بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی بعنوان امین، بمنظور تصمیم‌گیری در خصوص موضوعات سازمانی حداکثر (۳) ماه بعد از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون اجلاس اعضای متعاهد را تشکیل خواهند داد.

۲- اعضای متعاهد سازمان صلاحیتداری را که در زمان تشکیل آن اجلاس وجود دارد، مسوول وظایف دبیرخانه‌ای در ارتباط با این کنوانسیون می‌کنند، هر عضو متعاهد این کنوانسیون که عضو این سازمان نباشد، باید سهم مناسبی برای هزینه‌هایی که توسط سازمان

بیتعالی

- ۱۲ -

در اجرای این وظایف صرف شده است، در نظر بگیرد.

۳- وظایف دبیرخانه‌های سازمان مذکور شامل موارد زیر است:

الف - برپایی نشست‌هایی مشورتی اعضای متعاهد غالباً کمتر از هر دو سال یکبار و جلسات ویژه اعضا در هر زمان بنا به تقاضای دو سوم اعضا.

ب - همکاری و آمادگی در مشورت با اعضای متعاهد و سازمان‌های بین‌المللی مربوط در خصوص توسعه و اجرای روش‌هایی که در جز (ه) بند (۴) این ماده به آن اشاره شده است.

ج - بررسی تحقیقات انجام شده از سوی اعضای متعاهد و اطلاعات دریافتی از آنان، مشورت با آنها و سازمان‌های بین‌المللی مربوط و ارائه پیشنهادهایی به اعضا درباره مسایل مربوط به این کنوانسیون که بطور مشخص در کنوانسیون عنوان نشده است.

د - انتقال تمام اطلاعاتی که طبق بند (۳) ماده (۴)، بند (۱) و (۲) ماده (۵)، بند (۴) ماده (۶) و مواد (۱۵)، (۲۰) و (۲۱) توسط سازمان دریافت شده به اعضای مربوط.

قبل از تعیین سازمان این وظایف در صورت لزوم توسط کشورهای امین که دولتهای بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی می‌باشند، انجام خواهد شد.

۴- در جلسات مشورتی یا ویژه اعضای متعاهد، اجرای این کنوانسیون و از جمله موارد زیر مورد بررسی مستمر قرار خواهد گرفت.

الف - بررسی و تمویب اصلاحیه‌های این کنوانسیون و ضمائم آن طبق ماده (۱۵).

ب - دعوت نهاد یا نهادهای علمی مربوط جهت همکاری و

به تعالی

- ۱۲ -

مشاوره با اعضا یا سازمان، در مورد هر جنبه فنی یا علمی مرتبط با کنوانسیون، بویژه مفاد ضمیمه.

ج - دریافت و بررسی گزارشهای تهیه شده بر اساس بند (۴) ماده (۶).

د - ارتقا سطح همکاری با - و بین - سازمانهای منطقه‌ای که در ارتباط با جلوگیری از آلودگی دریایی هستند.

ه - توسعه یا تصویب روشهای موضوع بند (۲) ماده (۵) از جمله معیارهای اساسی برای تعیین و تشخیص وضعیتهای فوق‌العاده و استثنایی و روش‌هایی جهت راهنماییهای مشورتی و دفع صحیح و اصولی مواد در چنین شرایطی، از جمله تعیین مناطق مناسب دفع و پیشنهاد آن با مشورت سازمانهای بین‌المللی مربوط.

و - بررسی هر نوع اقدام دیگری که ممکن است مورد نیاز باشد.

۵- اعضای متعهد در اولین نشست مشورتی خود آیین‌کار را در صورت لزوم وضع خواهند کرد.

ماده ۱۵-

۱- (الف) اصلاحات کنوانسیون در جلسات اعضای متعهد که طبق ماده (۱۴) تشکیل می‌شود توسط دو سوم اکثریت اعضای حاضر تصویب می‌گردد.

یک اصلاحیه برای اعضای که آنرا پذیرفته‌اند در ششمین روز پس از آنکه دو سوم اعضا سند پذیرش اصلاحیه را نزد سازمان تودیع نمایند لازم‌الاجرا خواهد گردید. پس از این تاریخ اصلاحیه برای هر عضو دیگر، سی روز پس از تاریخی که سند پذیرش اصلاحیه را تودیع نماید لازم‌الاجرا خواهد گردید.

(ب) سازمان، تمامی اعضای متعهد را از هرگونه درخواست

بسم الله

- ۱۴ -

مطرح شده برای تشکیل جلسه ویژه به موجب ماده (۱۴) و هرگونه اصلاحات تصویب شده در جلسات اعضای متعاهد و تاریخی که این اصلاحات برای هرعضوی لازم الاجرا می‌گردد، مطلع خواهد ساخت.

۲- اصلاحات ضمایم براساس ملاحظات فنی و علمی خواهد بود. اصلاحات ضمایم که به تصویب دوسوم اکثریت اعضا حاضر در جلسه‌ای که برطبق ماده (۱۴) تشکیل می‌شود برسد، درمورد هرعضو متعاهد بلافاصله از تاریخ اطلاعیه پذیرش آن عضو به سازمان و درمورد کلیه اعضای دیگر یکمدر روز بعد از تصویب اطلاعیه بوسیله جلسه، بجز آنهایی که قبل از پایان یکمدر روز اعلام می‌نمایند که قادر نیستند اصلاحیه‌ها را در آن زمان بپذیرند، لازم الاجرا خواهد شد. اعضا باید تلاش کنند پذیرش اصلاحیه را از جانب خود در اسرع وقت بعد از تصویب در جلسه، به سازمان اعلام نمایند. هرعضو متعاهدی در هر زمانی می‌تواند پذیرش را جایگزین اعلامیه قبلی اعتراض نماید و براین اساس اصلاحیه‌ای که قبلا مورد اعتراض واقع شده، برای آن عضو لازم الاجرا خواهد شد.

۳- پذیرش یا اعلام اعتراض طبق این ماده با راییه سند به سازمان انجام خواهد گرفت. سازمان همه اعضای متعاهد را از دریافت چنین اسنادی مطلع خواهد ساخت.

۴- پیش از تعیین و انتخاب سازمان، وظایف دبیرخانه‌ای مختص آن بطور موقت بوسیله کشورهای بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی بعنوان یکی از امنای این کنوانسیون صورت می‌پذیرد.

ماده ۱۶- این کنوانسیون جهت امضا توسط هر کشوری درلندن، مکزیکوسیتی، مسکو و واشنگتن از ۸ دی ۱۳۵۱ تا ۱۰ دی ۱۳۵۲ هجری شمسی برابر با ۲۹ دسامبر ۱۹۷۲ تا ۳۱ دسامبر ۱۹۷۳ میلادی، مفتوح

بِسْمِ اللَّهِ

- ۱۵ -

خواهد بود.

ماده ۱۷- این کنوانسیون منوط به تصویب خواهد بود. اسناد تصویب نزد کشورهای مکزیک، اتحاد جماهیر سوسیالیست شوروی، بریتانیای کبیر، ایالات متحده آمریکا و ایرلند شمالی، تودیع خواهد شد.

ماده ۱۸- بعد از ۱۰ دی ۱۳۵۲ هجری شمسی برابر با ۳۱ دسامبر ۱۹۷۳ میلادی این کنوانسیون جهت الحاق هر کشوری مفتوح خواهد بود. اسناد الحاق نزد دولتهای مکزیک، اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی، ایالات متحده آمریکا، بریتانیای کبیر و ایرلند تودیع خواهد شد.

ماده ۱۹-

۱- این کنوانسیون در سیامین روز بعد از تاریخ رایحه پانزدهمین سند تصویب یا الحاق لازم الاجرا خواهد شد.
۲- این کنوانسیون برای هر عضو متعاهدی که بعد از رایحه پانزدهمین سند تصویب یا پذیرش، این کنوانسیون را تصویب نموده یا به آن ملحق می شود در سیامین روز بعد از رایحه اسناد تصویب یا الحاق توسط عضو متعاهد مزبور لازم الاجرا خواهد شد.

ماده ۲۰- کشورهای امین موارد ذیل را به اطلاع اعضای متعاهد خواهند رساند:

الف - امضای این کنوانسیون و تودیع اسناد تصویب، الحاق یا انصراف طبق مواد (۱۶، ۱۷، ۱۸، ۲۱) و
ب - تاریخی که این کنوانسیون طبق ماده (۱۹) لازم الاجرا می شود.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- ۱۶ -

ماده ۲۱- هر عضو متعهده می‌تواند با اعلام کتبی (۶ ماهه به کشورهای امین کنوانسیون، انصراف خود را از این کنوانسیون اعلام نماید، اعلام مزبور سریعاً به اطلاع کلیه اعضای متعهد خواهد رسید.

ماده ۲۲- نسخه اصلی این کنوانسیون که به زبانهای انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیولی است به یک اندازه معتبر می‌باشد و نزد دولتهای مکزیک، اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی، بریتانیای کبیر، ایرلند شمالی و ایالات متحده آمریکا تودیع خواهد شد و دولتهای مذکور نسخه‌های مصدق آن را به کلیه کشورها ارسال خواهند نمود.

بنابه مراتب فوق امضاکنندگان زیر که از طرف دولتهای متبوع خود، برای این منظور مجاز شناخته شده‌اند این کنوانسیون را امضا نمودند.

این کنوانسیون در چهار نسخه در هشتم دیماه ۱۳۵۱ هجری شمسی برابر با بیست و نهم دسامبر ۱۹۷۲ میلادی در لندن، مکزیکوسیتی، مسکو و واشنگتن تنظیم گردید.

بسم الله تعالی

- ۱۷ -

ضمیمه (۱)

- ۱- ترکیبات ارگانوهالوژنها.
- ۲- جیوه و ترکیبات آن.
- ۳- کادمیوم و ترکیبات آن.
- ۴- پلاستیکهای پایدار و دیگر مواد ترکیبی پایا، بطورنمونه، تور ماهیگیری و طنابهایی، که ممکن است بصورت شناور یا معلق در دریا باقی بمانند بطوری که باکشتیرانی و ماهیگیری و دیگر استفاده‌های قانونی در دریا تداخل پیدا کنند.
- ۵- نفت خام، نفت سیاه، نفت سنگین دیزل و روغنهای روان کننده، مایعات هیدرولیکی و هرگونه مخلوطی که دارای چنین موادی بوده و باهدف دفع، بارگیری شده باشند.
- ۶- مواد زاید دارای رادیواکتیویته بسیار قوی یا سایر مواد رادیواکتیویته قوی که بوسیله نهاد بین‌المللی ذیصلاح در این زمینه - که در حال حاضر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی می‌باشد- در زمینه‌های بهداشت عمومی، زیست شناسی و دیگر زمینه‌ها به‌عنوان مواد نامناسب برای دفع در دریا تعریف شده‌اند.
- ۷- هرگونه مواد به‌هرشکل (به‌عنوان مثال جامد، مسایع، نیمه‌مایع، گازها یا درحالت زنده) که برای جنگهای بیولوژیکی و شیمیایی تولید شده است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- ۱۸ -

۸- بندهای بالای این ضمیمه موادی را که به سرعت از طریق روشهای فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی در دریا به مواد بی‌ضرر تبدیل می‌شوند دربر نمی‌گیرد، به شرط آنکه:

- الف - جانداران دریایی خوراکی را نامطبوع ننماید، یا
- ب - موجبات تهدید سلامتی بشر یا حیوانات اهلی رافراهم ننمایند.

اگر تردیدی در بی‌ضرر بودن مواد وجود داشته باشد، روش مشورتی موضوع ماده (۱۴) توسط اعضای متعاهد رعایت خواهد شد.

۹- این ضمیمه، آندسته از مواد یا مواد دیگری (نظیر لجن‌های فاضلاب و مواد حاصل از لایروبی) را که دارای موادی باشند که در بندهای (۱) تا (۵) فوق به‌عنوان آلوده‌کننده جزئی به‌آنها اشاره شده است، شامل نمی‌شود. چنین مواد زایدی در صورت اقتضا مشمول مفاد مندرج در ضمایم (۲) و (۳) می‌شود.

بیتنا

- ۱۹ -

ضمیمه (۲)

موادی که در زیر جهت اهداف جز (الف) بند (۱) ماده (۶) می‌آیند نیاز به مراقبت ویژه دارند.

الف - زوایدی که دارای مقادیر مشخصی از موادی هستند که بصورت زیر فهرست شده‌اند:

آرسنیک

سرب

مس و ترکیبات آنها

روی

ترکیبات ارگانوسیلیکرها

سیانیدها

فلورایدها

حشره‌کش‌ها و مشتقات آنها که در زمینه (۱) آورده نشده‌اند.

ب - درخصوص صدور مجوز جهت دفع مواد اسیدی و قلیایی به مقدار فراوان، وجود احتمالی چنین موادی در بند (الف) بالا و مواد اضافه شده زیر مورد بررسی و توجه قرار خواهد گرفت:

بریلیوم

کرومیوم

نیکل و ترکیبات آنها

وانادیوم

بسم الله

- ۲۰ -

- ج - کانتینرها، تراشه‌های فلزات و دیگر زوایدی که بصورت انبوه قابلیت غرق شدن در دریا را دارند و می‌توانند بطور جدی مانعی برای ماهیگیری یا دریانوردی باشند.
- د - زواید رادیواکتیو یا سایر مواد رادیواکتیو که در ضمیمه (۱) آورده نشده‌اند. اعضای متعاقد باید در صورت مجوزها برای دفع این مواد توصیه‌های نهادهای بین‌المللی ذیصلاح را در این زمینه - که در حال حاضر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی می‌باشد - مدنظر قرار دهند.

بسم تعالی

- ۲۱ -

ضمیمه (۳)

مقرراتی که در ایجاد معیارهای راجع به صدور مجوزها برای دفع مواد زاید در دریا مورد توجه قرار می‌گیرند، بادر نظر گرفتن بند (۲) ماده (۴) شامل موارد ذیل می‌باشد:

الف - مشخصات و ترکیبات مواد:

- ۱- مجموع مقادیر و میزان متوسط ترکیب مواد دفع شده (بطور نمونه در هر سال)،
- ۲- شکل مواد (برای مثال مواد جامد، لجن، مایع یا گازی)،
- ۳- خواص: فیزیکی (برای مثال حلال بودن و وزن مخصوص مواد)، شیمیایی و بیوشیمیایی (برای نمونه: اکسیژن‌خواهی، مغذیها) و از نظر بیولوژیکی (برای مثال وجود ویروس‌ها، باکتری‌ها، انگلها و مخمرها)
- ۴- میزان سمی بودن،
- ۵- پایداری، از نظر فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی،
- ۶- ذخیره و تغییر شکل‌زیستی در مواد بیولوژیکی یا رسوبات،
- ۷- حساسیت در مقابل تغییرات فیزیکی، شیمیایی و بیوشیمیایی و واکنش در محیط آبی با دیگر مواد آلی و غیر آلی قابل حل،
- ۸- احتمال ایجاد آلودگی‌ها یا دیگر تغییراتی که باعث کاهش در قابلیت فروش منابع (ماهی، صدف و غیره) می‌شود.

بیتعالی

- ۲۲ -

- ب - ویژگیهای محل دفع و روش ریختن مواد زاید:
- ۱- محل (برای مثال هماهنگی منطقه دفع، عمق و مقدار فاصله از ساحل)، محل آن در رابطه با دیگر محلها (برای مثال مطلوبیت محلها، محل تخم ریزی و پرورش ماهی و محل‌های ماهیگیری و منابع قابل بهره‌برداری).
 - ۲- شاخص ریختن مواد زاید در هر مرحله خاص (برای مثال، مقدار مواد در هر روز، هفته و ماه)
 - ۳- روش‌های بسته‌بندی در صورت لزوم.
 - ۴- رقیق‌سازی اولیه حاصل از روش پیشنهادی آزادسازی مواد،
 - ۵- ویژگیهای پراکنده‌سازی مواد (مانند تاثیر جریان‌ات آبی، جزر و مد، باد بر جابجایی عمودی و ترکیب افقی مواد)،
 - ۶- ویژگیهای آبی (مانند درجه حرارت، PH، میزان شوری، طبقه‌بندی شاخصهای اکسیژن در آلودگی، اکسیژن محلول، اکسیژن‌خواهی شیمیایی، اکسیژن‌خواهی بیوشیمیایی، نیتروژن موجود به شکل آلی و معدنی از جمله آمونیاک، مواد معلق و دیگر مغذی‌ها و باروری).
 - ۷- ویژگیهای بستر و کف (مانند نقشه‌برداری، ویژگیهای ژئولوژیکی و ژئوشیمیایی و باروری بیولوژیکی)،
 - ۸- وجود و اثرات دفع‌های دیگری که در منطقه دفع انجام شده است (مانند مطالعات زمینه‌ای فلزات سنگین و عناصر محتوی کربن آلی)،
 - ۹- اعضای متعاقد باید درخصوص صدور مجوز دفع، با در نظر گرفتن تنوع فصلها وجود یک ماخذ علمی مناسب را جهت ارزیابی نتایج چنین دفعی همانطوریکه در ضمیمه (۱) آمده است، مورد بررسی قرار دهند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- ۲۳ -

ج - ملاحظات و شرایط کلی:

- ۱- اثرات احتمالی بر مطلوبیت محیط (مانند وجود ماده بهم تابیده یا شناور، تیرگی، بدبویی، بیرنگی و کف).
- ۲- اثرات احتمالی بر زندگی جانوران دریایی، رشد ماهیها و ماهیهای صدفدار (خرچنگ و میگو)، انبارهای ماهی و شیلات، کاشت و برداشت جلبک دریایی.
- ۳- اثرات احتمالی بر دیگر استفاده‌های از دریا (آسیب وارد کردن بر کیفیت آب به دلیل استفاده‌های صنعتی، خوردگی سازه‌ها در زیر آب، اختلال در عملیات کشتی‌ناشی از مواد شناور در آب، اختلال در ماهیگیری و کشتیرانی از طریق ریختن زواید یا مواد جامد در کف دریا و حفاظت از مناطق دارای اهمیت ویژه برای مقاصد علمی یا حفاظتی).
- ۴- فراهم بودن عملی روشهای جایگزین ساحلی تصفیه، دفع یا از میان بردن یا تمفیه‌بمنظور کاهش خطر مواد برای دفع در دریا.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن کنوانسیون شامل مقدمه و بیست و دو ماده و سه ضمیمه در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و پنجم شهریورماه یکهزار و سیمصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.ع

علی‌اکبر ناطق‌نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی